

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-18/21 – 1

Lieta C-18/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 12. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 27. novembris

Revīzijas sūdzības iesniedzēja:

Uniq Versicherungen AG

Atbildētājs revīzijas tiesvedībā:

VU

[..]

Oberster Gerichtshof [Augstākā tiesa] [..] lietā, kurā prasītāja ir *Uniq Versicherungen AG*, Vīne [..] un atbildētājs – VU, Kirhvaidaha [*Kirchweidach*], [..] Vācija, [..] par 37 820,91 EUR saistībā ar prasītājas revīzijas sūdzību par *Handelsgericht Wien* [Vīnes Komerctiesas] kā revīzijas tiesas 2020. gada 16. septembra lēmumu [..], ar kuru tika atcelts pārsūdzētais *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* [Vīnes Pirmās instances komerctiesas] 2020. gada 9. jūnija lēmums [..], slēgtā tiesas sēdē pieņēma

I ē m u m u:

I. Atbilstoši LESD 267. pantam uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu jautājumu prejudiciālā nolēmuma sniegšanai: **[oriģ. 2. lpp.]**

Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, 20. un

26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šīm tiesību normām ir pretrunā šīs regulas 16. panta 2. punktā iebilduma pret Eiropas maksājuma rīkojumu celšanai paredzētā 30 dienu termiņa apturēšana, kas ir noteikta Austrijas *Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz* [Federālā likuma par pasākumiem tieslietu jomā saistībā ar Covid-19] 1. panta 1. punktā, atbilstoši kuram civillietās visu to procesuālo termiņu skaitīšana, kuru sākumu izraisošais notikums iestājas pēc 2020. gada 21. marta vai kuri līdz tam brīdim vēl nav beigušies, līdz 2020. gada 30. aprīlim (ieskaitot) tiek apturēta, to atsākot 2020. gada 1. maijā?

II. [omissis: tiesvedības apturēšana]

P a m a t o j u m s

1 1. Fakti un tiesvedība

2 *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* kā pirmās instances tiesa 2020. gada 6. martā izdeva Eiropas maksājuma rīkojumu, kas Vācijas Federatīvajā Republikā dzīvojošajam atbildētājam tika piegādāts 2020. gada 4. aprīlī. Atbildētājs iebilda pret to ar 2020. gada 18. maija pastā nodoto procesuālo rakstu. Pirmās instances tiesa noraidīja iebildumu kā novēlotu un pamatoja to tādējādi, ka iebildums nav ticis celts tā celšanai paredzētajā 30 dienu termiņā, kas ir reglamentēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma [oriģ. 3. lpp.] procedūru (turpmāk tekstā – “Eiropas maksājuma rīkojuma regula”), 16. panta 2. punktā.

3 *Handelsgericht Wien* kā revīzijas tiesa šo lēmumu atcēla. Iebilduma celšanai paredzētā termiņa skaitīšana saskaņā ar Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktu ir tikusi apturēta atbilstoši Austrijas Federālā likuma par pasākumiem tieslietu jomā saistībā ar Covid-19 (turpmāk tekstā – “1. COVID-19-JuBG”, BGBl. I 16/2020) 1. panta 1. punktam. Šajā tiesību normā ir paredzēta visu tādu tiesvedību procesuālo termiņu skaitīšanas apturēšana, kurus sāk skaitīt 2010. gada 22. martā vai pēc tam līdz 2020. gada 30. aprīlim (ieskaitot), un tās atsākšana 2020. gada 1. maijā.

4 Prasītājas revīzijas sūdzība ir par šo lēmumu, un ar to tā lūdz atstāt spēkā pirmās instances tiesas lēmumu.

5 *Oberster Gerichtshof* nolēmj apturēt revīzijas tiesvedību un uzdot Eiropas Savienības Tiesai Savienības tiesību jautājumu par Eiropas maksājuma rīkojuma regulas interpretāciju, kuram ir būtiska nozīme lēmuma pieņemšanā lietā.

6 2. Tiesību akti

7 2.1. Savienības tiesību akti

8 Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 1. un 2. punkts ir formulēti šādi:

Iebildums pret Eiropas maksājuma rīkojumu

1. *Atbildētājs var iesniegt paziņojumu par iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu izcelsmes tiesā, izmantojot F standarta veidlapu, kā noteikts VI pielikumā, ko viņam piegādā kopā ar Eiropas maksājuma rīkojumu. [oriģ. 4. lpp.]*

2. *Paziņojumu par iebildumu nosūta 30 dienu laikā pēc rīkojuma piegādes atbildētājam.*

9 Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. pants ir formulēts šādi:

Pārskatīšana izņēmuma gadījumos

1. *Pēc tam, kad beidzies 16. panta 2. punktā paredzētais termiņš, atbildētājs ir tiesīgs lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā, ja*

a) *i) pavēsti par maksājuma rīkojumu piegādāja, izmantojot vienu no metodēm, kas paredzētas 14. pantā,*

un

ii) *pavēstes piegāde nenotika savlaicīgi no atbildētāja neatkarīgu apstākļu dēļ, neļaujot viņam sagatavoties aizstāvībai,*

vai

b) *ja atbildētāju no iebilšanas pret prasījumu kavējuši nepārvaramas varas apstākļi vai ārkārtas apstākļi, kas nav radušies viņa vainas dēļ,*

visos gadījumos ar noteikumu, ka viņš rīkojas nekavējoties.

2. *Pēc tam, kad beidzies 16. panta 2. punktā paredzētais termiņš, atbildētājs ir tiesīgs arī lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā, ja maksājuma rīkojums ir izdots acīmredzami aplami, ņemot vērā šajā regulā noteiktās prasības, vai citu ārkārtas apstākļu dēļ. [oriģ. 5. lpp.]*

3. *Ja tiesa noraida atbildētāja pieteikumu, pamatojoties uz to, ka nav piemērojams neviens no 1. un 2. punktā minētajiem pārskatīšanas iemesliem, Eiropas maksājuma rīkojums paliek spēkā.*

Ja tiesa nolemj, ka pārskatīšana ir pamatota saskaņā ar vienu no 1. un 2. punktā norādītajiem iemesliem, Eiropas maksājuma rīkojums nav spēkā.

10 Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 26. pants ir formulēts šādi:

Saistība ar valsts procesuālajiem tiesību aktiem.

Visus procesuālos jautājumus, kas nav konkrēti izklāstīti šajā regulā, reglamentē valsts tiesību akti.

11 2.2. Valsts tiesību akti

- 12 2020. gada 21. martā izsludinātā *1. COVID-19-JuBG* 1. panta 1. punkta pirmais un otrais teikums *4. COVID-19-Gesetz* [4. Covid-19 likuma] (*BGBI. I 24/2020*) redakcijā, kas bija spēkā brīdī, kad Eiropas maksājuma rīkojums tika piegādāts atbildētājam, proti, 2020. gada 21. martā, un brīdī, kad viņš nosūtīja iebildumu, proti, 2020. gada 18. maijā, ir formulēts šādi:

Tiesvedība civillietās

Termiņu skaitīšanas apturēšana

1. § (1) Tiesvedībās visu tādu procesuālo termiņu skaitīšana, kuru sākumu izraisošais notikums iestājas pēc šī federālā likuma spēkā stāšanās un kuri līdz šī federālā likuma spēkā stāšanās brīdim vēl nav beigušies, tiek apturēta līdz 2020. gada 30. aprīlim (ieskaitot). Tie tiek skaitīti no jauna.

13 **3. Prejudiciālā jautājuma pamatojums [oriģ. 6. lpp.]**

- 14 3.1. Austrijas tiesību doktrīnā tiek pausti savstarpēji pretēji viedokļi par jautājumu, vai *1. COVID-19-JuBG* 1. panta 1. punktā attiecībā uz visiem procesuālajiem termiņiem civillietās noteiktā termiņa skaitīšanas apturēšana ir jāpiemēro arī Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktā paredzētajam 30 dienu iebilduma pret Eiropas maksājuma rīkojumu celšanas termiņam vai arī Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. pants šo *1. COVID-19-JuBG* 1. panta 1. punktā ietverto valsts tiesību normu padara par nepiemērojamu saistībā ar šo termiņu.

- 15 3.2. No vienas puses, tiek pausts viedoklis, ka Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. pantā (abstrakti) tiek ņemtas vērā tādas situācijas kā Covid-19 krīze un šajā ziņā ir tikusi paredzēta iespēja pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu un atsevišķos gadījumos to atzīt par spēkā neesošu. Tāpēc atsaukšanās uz valsts tiesību aktiem neesot pieļaujama, ņemot vērā tieši arī attiecībā uz nepārvaramas varas apstākļiem – par kādiem var uzskatīt Covid-19 krīzi – pieņemto Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. pantā ietverto tiesisko regulējumu [...].

- 16 3.3. No otras puses, tiek secināts, ka tiesību normas par pārskatīšanas procedūru saskaņā ar Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. pantu “neatceļ” *1. COVID-19-JuBG* 1. panta 1. punktu. Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktā tiek reglamentēts tikai iebilduma celšanas termiņa ilgums. Jautājums par iespējamu šī termiņa skaitīšanas apturēšanu Eiropas līmenī neesot ticis reglamentēts, kas nozīmē, ka šajā ziņā – atbilstoši Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 26. pantam – ir jāpiemēro valsts tiesību akti. Covid-19 pandēmija neesot tikusi ņemta vērā, pieņemot Eiropas maksājuma rīkojuma regulu. Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta

- [oriģ. 7. lpp.] mērķis esot tikai nodrošināt “taisnīgumu atsevišķos gadījumos”, un tajā neesot ietverts vispārīgs noteikums par izņēmuma situāciju (kā šībrīža Covid-19 krīze). Tāpēc šī tiesību norma “neatceļot” 1. COVID-19-JuBG 1. panta 1. punktā paredzēto vispārīgo principā visu procesuālo termiņu skaitīšanas apturēšanu, un tāpēc tā esot jāpiemēro arī Eiropas maksājuma rīkojuma regulas piemērošanas jomā [..].
- 17 3.4. Saskaņā ar likumdošanas materiāliem saistībā ar 1. COVID-19-JuBG 1. panta 1. punktu [..] Covid-19 izraisītie sabiedriskās dzīves ierobežojumi ietekmē arī (Austrijas) tiesvedības. Ņemot vērā gan tiesas darbinieku, gan juridisko profesiju pārstāvju un lietas dalībnieku neierašanos uz tiesas sēdēm slimības vai “ierobežojošo pasākumu” dēļ, rīcība likumā paredzētajos termiņos ne vienmēr esot iespējama vai īstenojama, jo personiski kontakti starp cilvēkiem esot pēc iespējas vairāk jāierobežo. Tāpēc uz zināmu laiku civillietās esot jāaptur visu procesuālo termiņu (gan likumisko, gan tiesas paredzēto termiņu) skaitīšana, izņemot tos termiņus, kas ir sākušies vai turpinās tiesvedībās par brīvības atņemšanas pasākuma piemērošanas turpināšanu. Šim vispārīgajam noteikumam ir arī jāradā tiesiskā drošība visiem tiesvedības dalībniekiem un to pārstāvjiem.
- 18 3.5. Iesniedzējtiesas ieskatā varētu būt jautājums par to, vai visi gadījumi, kad, ņemot vērā [oriģ. 8. lpp.] Covid-19 krīzi un tās ietekmi uz Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, pastāv risks, ka atbildētājs no sevis neatkarīgu apstākļu dēļ laicīgi necels iebildumu vai attiecīgi neievēros atbilstoši Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktam šim nolūkam tā rīcībā esošo termiņu, šajā regulā būtu paredzēts izsmeloši reglamentēt tādējādi, ka šajā ziņā kā tiesību aizsardzības līdzekli ir iespējams izmantot tikai Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu saskaņā ar Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kura izmantošanas sekas attiecīgā gadījumā ir tādas, ka Eiropas maksājuma rīkojums atbilstoši Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 3. punkta otrajam teikumam tiek atzīts par spēkā neesošu. Par labu šādai izpratnei varētu liecināt tas, ka Covid-19 pandēmijas gadījumā runa ir par nepārvaramas varas apstākļiem vai ārkārtas apstākļiem Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē un 1. COVID-19-JuBG 1. panta 1. punktā reglamentētās tiesvedības apturēšanas mērķis (termiņa nokavējuma risks, pamatojoties uz Covid-19 krīzi, novēršana) ir līdzīgs Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 1. punkta mērķim (kur tā ļoti vispārīgi ir paredzēta nepārvaramas varas apstākļos vai ārkārtas apstākļos, kas ierobežo atbildētāju). Atbilstoši minētajam varētu pieņemt, ka Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktā paredzēto iebilduma celšanas termiņu var ietekmēt Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. panta 1. punkta b) apakšpunkts, taču ne atšķirīgs valsts tiesiskais regulējums, kura (kā 1. COVID-19-JuBG 1. panta 1. punkta) mērķis ir novērst no Covid-19 pandēmijas izrietošo šī termiņa neievērošanas risku (vispārīgi apturot visus procesuālos termiņus).
- 19 3.6. Taču, no otras puses, varētu arī apsvērt, ka procesuāltiesiskais jautājums par Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 16. panta 2. punktā minētā iebilduma celšanas termiņa skaitīšanas [oriģ. 9. lpp.] apturēšanu – tāvad vēlāku atsākšanos –

šajā regulā (it īpaši ne tās 20. pantā) nav ticis (formāli) reglamentēts, un tas nozīmē, ka šis jautājums atbilstoši Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 26. pantam ir jāvērtē saskaņā ar valsts tiesību aktiem [..].

20 3.7. Tā kā uz šo jautājumu nevar sniegt skaidru un viennozīmīgu atbildi, ņemot vērā Eiropas maksājuma rīkojuma regulas 20. un 26. panta formulējumu, šī tiesību jautājuma skaidrojums ir jāatstāj Eiropas Savienības Tiesas ziņā.

21 [*omissis*: tiesvedības apturēšana]

[..]

DARBBA VERSIJA